

და აღევნია თვალ-ყური ყოველ მის მოვ-
ლინებას; -ეს არის უმეტეს ხარისხამდის მილ-
წევნილი სიმოვნება. საშუალება არის: ამ
საშუალებას წარმოადგენს გაზეთი. როცა
ამას ჰქითხულობ, გონიერით გადადიხარ იმ
ქვეყანაში, რომელმანც მისცა მასალა გაზეთ';
რამოდენიმე მინუტს ჰფიქრობ, სჯო, სცხოვ-
რებ ისე, როგორც ჰფიქრობენ, სჯიან და
ცხოვრებენ შენს ქვეყანაში. მაშასადამე, ვი-
მეორებ, გაზეთია კავშირი, რომელიც გონი-
ბით მაინც არ აშორებს კაცს დატოვებულ
სამშობლოს და ხშირათ აცნობებს მისს ჭირ-
სა და ლხინს. პი, სხვათა შორის,
რა მნიშვნელობა აქვს „დროებას“ ჩ ვე-
თვის. მე მეგონა, თუ ყველანი ამ თვალით
უკეთდიან, მეგონა, მარგამ, შესაწყისებელად

ლათინური ენის სწავლება დაუწყიათ. პეტ-
ჯერობით ამ ენას მეოთხე, მეხუთე და მე-
შეიძე კლასში, ასწავლიან: მეექვსე კლასში
კი არცერთი მსურველი არ გამოჩენილა.
ზემოხსენებულ ორ კლასში კი სულ თხუთ-
მეტი ქალი სწავლობს და ისიც დედ-მამის
ძალის დატანებით, სამს ამთაგანს კი პირ-
ველი გაკვეთილის შემდეგვე უარი უთქვამს...

* * *

* * *

ამ უკანასკნელ წელიწადში ერთობ გახ-
შირდა მცირე-წლოვანებისაგან თავის მოკ-
ლა; წელიწადი არ გავა, რომ ორმა სამმა
14-15-16 წლისამ მაინც თავი არ მოი-
კლას. ამ სამწუხარო და დასაფუქრე-
ბელი მოვლენის ასახსნელად სხვა და სხვა
მიზეზები მოჰყავთ. . ამ მოკლე ხანში ერთს
თოთხმეტი წლის ქალს დაეტოვებია შინ
აარათი, რომ „მე ნულარ დამეძებთ, თავს
ცილრჩობო“ და სადღაც დაკარგულა. შიგნი
უნახავთ ამ ქალისა, რომელიც ვიღაც ძო-
ლიასაგან ყოფილა მიწერილი.

*
* *

პეტერბურლის გაზეთებში აცხადებენ, რომ
ერთს იქაურ პედაგოგს მომავალი წლიდამ
ისეთი პანსიონის გახსნა განუზრახავს, სადაც
მხოლოთ, უნიჭობისათვის ან ცელქობისა-
თვის, გიმნაზიიდამ გამოგდებულ ყმაწევილებს
მიიღებსო. მრთი გაზეთი ამ მომავალი პან-
სიონის თაობაზე ამბობს (და ვინ იცის, იქ-
ნება, მართალსაც ამბობს), რომ ჩვენ დარ-
წმუნებული ვართ, ეს გამოგდებული ყმა-
წევილები ამ პანსიონში თავის ძველ ამხანა-
ვებზე უკეთაც ჩერწვლიან და უფრო კე-
თილ-ზნიანებიც შეიქნებიან...

* * *

ნოემბრის პირველს პეტერბურლში, მოსკოვში და სხვა რესეპციის ქალაქებში ყოფილა ახალი წესით წილის ყრა და საღამოთად ამოწვევა. პეტერბურლში ამ ახალი წესით ირველ წილის ყრას დიდი მთავარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე დასწრებია ქართველი გამგეობაში.

Digitized by srujanika@gmail.com

ՇԱՀԵՐ ՎՅՈՒԹՆԵՑՈ

ՏԱՅԻՆԱՑՈՅՈՐ

ԱՐԵՎԱՐԴԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

საფრანგეთი

ამ განტრახების და პროექტს ეხლავე ბევ-
ი მტერი და მოწინააღმდეგე გამოუჩნდა-
ს ესუბლიკელებს გარდა, თვით ნამდვილი
რეგიტიმისტებიც ამის მოწინააღმდევენი არი-
ნ. მხოლოდ ბონაპარტიელებს მოსწონთ

წლის განმავალობაში ერთის მხრით იმათ
ამეცვე, იმპერატორის პრინცის გაიზრდება,
და ქუქაცდება, და მეორეს მხრით, ისინი სა-
ურანგეთის ხალხის თვალის ახვევას მოას-
წრობენ.

— ნოემბრის 8-ს ორს საფრანგეთის დე-
პარტამენტში იყო კენჭის ყრა დეპუტატების
მორჩევაზე. მრთს დეპარტამენტში, დრომში
ესპუბლიკელი მადიე-მონჟო აირჩიეს და მე-
არეში კი, შაზისაში, ბონაპარტისტი — მუში.
ამბობენ, ამ უკანასკნელ დეპარტამენტ-
შიაც ესპუბლიკელს აირჩევდნენ, მაგრამ
ესპუბლიკურ პარტიას აქ ორი კანდიდატი
ყვავდა (ლევაგასსორი და რუსელი) და ერ-
თმანეთის ქიშპობით ორთავემ წაგომ.

ପ୍ରକାଶନ

მექომბრის დამლევს იტალიაში პარლა-
ნტის დეპუტატების (ხალხის წარმომადგენ-
ების) კენჭის ყრა იყო. ჩერ საზულად არ
უით, მაგრამ როგორც უკანასკნელი გა-
ეთებიდამ სხანს, გამარჯვება მმართებლო-
ის მომხერ პარტიას დარჩება. ამ გამორჩე-
ებში შესანიშნავი ის არის, რომ რამდენი-
მ ალაგას ხალხს რესპუბლიკელი კანდიდა-
ტები აურჩევია. სხვათა შორის, ზარიბალ-
ი სამ ალაგას აურჩევიათ დეპუტატად, ორ
ბანში რომს და ერთიც ნეაპოლში.

საქართველოს ცხოვრებიდან

ნათ ელი სიბნელში საქართველო
ლოს უმეფობის დროს.

୬୮୫ ୩୩

1247 წელს მეფე რუსულანი მოკვედა. ამის
ემდეგ საქართველოւ რამდენიმე წლის გან-
ველობაში უმეტოთ იყო. რუსულანის შეი-
ძი ნარინ-დავითი და ლაშას შვილი დავით
ოსლანი ორივენი მონგოლებს პარაყურუმ-
ი (ჩინეთში) ჰყავნდათ: აქ ისინი რამდენი-
ველიწადს დარჩნენ.

საკუთრიველი კაცი. მა კაცს თურნე
ოვის მეტი ერთი თითზე მოხვევა არაფერი
ი გააჩნდა; მაგრამ ისრეთი ჭყუანი და ვაჟ-
ცი იყო, რომ მონგოლებმა მთელი ეხ-
ანდელი ძალებისა, საინგილოსი და ნუხის
ზრის ჯარები შემახის მთამდე იმას დაუ-
არჩიოდა. შანშეს მისცეს მთელი ეხლან-
ელი ანისისა და აჭრის ჯარები, გარამ-
გრელს მთელი ეხლანდელი მრევნის ღუ-
რნის ჯარები, ზრიგოლ სურამელს მია-
ვალეს შართლის ჯარები და ზამრეკელს—
ორელს, რომელიც მგარსლანისაერთ მხნე
ი ვაჟკაცი ჭაბუკი იყო, დაუმორა ჩილდეს ჯა-
ხეთი და სამცხე-საათაბაგო ქარნუ ქალა-
მდე; ცოტანე დადიანსა და რაჭის ერის-
ტება, ქახაბერს, კი მისცეს მთელი იმერეთის
არები პფხაზეთის ზედ მითვლით.

საქართველოს ჯარების ამნაირად გაწყო-
ს შემდეგ, მონგოლებმა წაიყვანეს ჯარები
ლმუტში (სირიაში). იქ შვიდს წელიწადს
ამეს ქართველებმა და ზამთარ-ზაფხულს იქ-
ნენ; მაგრამ ისრე რომ ქართველების ჯა-
რების ნახევარი ერთს წელს ემსახურებოდა

ავის ხედრს ნოინს, ნახევარი შეორე წელს.
არმალანს, ჩაღატარს, იოსერს და ბიჩუა
ოინებს ქართველები შეუდძეს ფაქტორები
ეკანდათ და ძლიერაც უკვარდათ, მმისათვის
ომ იმათ ძლიერი ომი იცოდნენ და იყვნენ
ცნი პატიოსანი და პირუთნეველნი. მაგ-
ამ ამ დროს ქართველებს ერთი უბედურე-
ა შეემოხვათ.

მულიდი, რომელთაც ნოინები ეომებონენ სირიაში, თურმე ძლიერ ავაზაკნი და უჩაღურად კაცის მკვლელები იყვნენ. მრთს დეს ალმუთელებმა გადასწყვეტეს ამ ოთხ აინისაგან ერთის მოკვლა. ამის შემდევ ეცპარა ერთი ალმუთელი ჩაღატარ ნოინის ცველებს, შევიდა მალეით იმის კარავში და ინარეს განაწონა გულში მახვილი და მოლა. დილა რომ გათენდა, კარის მცველებმა დატარი მკვდარი ნახეს. ამაზე შეიქნა ერთი ბავი: იწყეს ტირილი. ტყება და ვაება, ჩაეინ არ იცოდა, ვინ მოკლა ნოინი. მონალების ჯარები უცილობით ამბობდნენ, რომ ის ქართველებმა მოკლესო; მაგრამ რჩმალან-ნოინი ამტკიცებდა, რომ ქართველები ისრეთი ხალხნი არიანო, რომ კაცის კვლას მალეით არ იკადრებენო და არც ჯული აძლევთ კაცის კვლის ნებასო. მაგრამ ჯარმა არ დაიჯერა და წამოვიდა ქართველებთან საომრად. შართველებიც გაეძღვნენ მონგოლებთან მამაცურად შესაბმელ; მაგრამ დახეთ, რამოდენად თავი განწილები აქვთ მე-XIII საუკუნის თავადი-შეიგებს და წარჩინებულებს თავის ჯარისათების, ამელიც შესდგება იმ გლეხების მამაპაპი-გან, რომლებსაც ეხლანდელი ჩვენი ლუსაბები სხვაფრივ უყურებენ.

Ցհոցուն Սյոհամելո և Աեցա Քահինցքց-
ւ տապագո-Շվալցեց ամշակուցքց Ցյոմահս
լցեկացք և Մարհեցըն, Հռամ օմատ Ցոն-
ալցետան օմու առ Ասթեշոն, Ամուտցուն Հռամ
ոնո ծցըհնո արոան, Իցըն կո Ոստառ, Իեշ-
Հռամ ացտեշոտ, Եցենո Կայլաս Ըացեռ-
ացըն, Թագրամ Հռամ Գացեհրալցու, Թամին Ցոն-
ալցետո Իցըն Տարոնցք Ըացեռալցն և Եշըն
ացեց և Աեցա կո Գագարինցօտոռ. Աթլց-
Սյուլուն Ամոնիցըցրաս Ուց և Ահա Լցոնձ-
ւ, Հռամ Իցըն Ըացեռալցնցու և Եշըն կո
Ալիսնո ոչընցու!... Ածա, Յոն Ոյնցիս Օսրցոտ
Կո, Հռամ Սյոննօդուն Շյոնիցեցլաւ և Ետքաս
ամ Եցենո Ցանցեցիան օմ Ցոհեցն, Հռամցլոնց
առաջեց: „Ետք Ցո առ Ցովնից և, Հյա-Հյանցեց Ենց
Հնիցըառ, ՞!“

სა კეთილშობილური სიტყვები, მოყვასის კუვარულით საესეა და როცა მას კითხული, თავზე თმა ყალბზე დგება და ტანში უანტელი გივლის. მიკირს, ამ დროს ქარელებს რამ გაუჩინათ გულში ამოდენა კუვარული და პატიოსანური თავგანწირულენულ თუ ისინი ჩვენსავით კაცები არ იყენები? რასაკვირველია, კაცნი იყვნენ, მაგრამ მშევნეობად ესმოდათ საზოგადო სარბლობა, რომ იმათ თავის სიკვდილი ერეათ, ეიღრე თავის მამულის ვნება და მისი ილების სიკვდილი. პშისათვის ისინი თანთ სისხლით ცდილობენ გამოისხნან მრავალი ქართველები სიკვდილისაგან, რომ ას ისინი როდესმე დაბრუნდებიან, ქარებლო მინც იქნებიან სამშობლოსათვის;

ს მიზეზათ წარჩინებულნი, რიცხვით ცო-
ნისთვის სიკვდილით უმრავლეს ქართვე-
ლების გადარჩენას რჩეულობენ.

ამ დროს ჩაღატარ-ნოინის შეკლელი შეაწერა
სინიდისმა, რომ ამის გულისათვის მამაცი
ქართველები უნდა დახოცენენ, გამოვარდა
ჩაღატანი ჭაობიდან და დაიძახა: „ზან ქუშ-
ტენ ჩაღატარ!“ ეს იგი „მე მოვალ ჩაღა-
ტარიო.“ (იხილე გვერ. 362 „მარ. ცხოვრ.“)

ინგილო ჭანაშვილი

ნარმი

ნეპოლის ქალაქს წელიწადში 3,000 ფრანკი
(თოქმის ათასი მანეთი) დაუნიშნავს პენსიას გარი-
ბალდისთვის, და თავის გადაწყვეტილებაში გამოუ-
სადგმია, რომ ეს ჯილდო გარიბალდის საშობლოს
სამსახურისთვის ეძღვვა. სმითან, რომ რომის,
მეტს თუ არა, ამდენი პენსიის დანიშვნას უკირქს.

* *

ობერ-პოლიციელისტრის თაოსნობით, პეტერბურ-
გში ლარიბებისთვის ისეთი სადილები გამომართავთ,
სადაც ვისაც შეძლება არა ექვს, შეუძლია სამ გავი-
კად ჭამოს ერთი კერძი რამე და ორი კერძი შაუ-
რად.

* *

მოს რესის მარტუმეულ გლეხს, რომელსაც
ახალგაზდა ცალი შეაკა, მერავ სოფელის მოხუცუ-
ბულის გლეხი ჩაქარი, მეგრილი ნად ცხოვრებდ
თავის ცოლია; მაგრამ შემდეგ კა ეჭვი დაბადა
გულში, ხშირად უჯავრდებოდა და კიდევ სცემდა
საჭყალ დაჯავაყს. ბოლოს სტუტგარი გაგლო. მგრამ
არც შემდგომ მოიხვენა; ეჭვულობისან გაშმაგ-
ბულმა მოხუცმა ერთხელ, რაცა ცოლს ლოგინში ეძ-
ნა, აიღო ცული და ორჯერ-სამეჯრ დაკრის თურმე
თავ-პირში და იქვე მოძკლა. შემდეგ დაჯავა, ერთ-
ხანს იტისა, მერე კავევ დაკარი ერთხელ მაშავდა
ქალს ცული და ბოლოს მომა ჭერხე თუკა, გამოი-
ბა ყელში და თვითონაც თავი ჩამოიღონ.

* *

იმ დღესასწაულზე და მსოფლიო გამოუწენაზე, რა-
მეორც მერმის ზაფული იქნება ჩრდილოეთ მერიეს
ქალაქში ფილადელფიაში, მერიეს განთავისუფლების
ასი წლის სახენცხველად, ქვეყნის საუკეთესო მოჭად-
რაკები უნდა შეეხენ ერთმანეთს. სხვათა შორის იქ-
ნებიან: ინგლისის ჭადრაკის მოთამაშე-შტრინიკი,
გერმანიელი — ძნელრინი და საცრანეთის გამოჩ-
ნილი მოჭადრაკე — როზენტალი. ამათ სამი თვეს
განმავლობაში ყოველ კვირაში სუთი დღე უნდა
ეთამაშონ ერთმანეთს.

* *

შახსული იქტიმბრის 29-ს სტამბოლში კუთ-
ა პირველი წარმოდგენა თაორულს ენაზე გადაე-
თვებულის იყრისა.

* *

მერიეში მოუნახათ ეხლა ის საათი, რომელიც
გამოჩენილს მერიეს შტატების განმათავისუფლებელს
უაშენებელს უნდებებია ლაზარეტისათვის, რომელიც
იმას ამ საშინაოლოს განთავისუფლებაში დაეხმარა სუ-
რანგეთის ჯარითა. პინგერს განუჩრახეს ამ საათის
ყოდა და უნდა ხელა-ახლა უძღვნას ლაზარეტის
მეტყვიდრებს.

* *

ამას წინათ პეტერბურგში დალაც ქალი გამოჩ-
ნილა, რომელიც ქართველ ქენონბას ჩემობდა და
კუთხლოს კუბნებდა, რომ თოთხმეტ მილიონ ნახევარს
ვევიებ მთავრობისაგანა და ამ საქმისთვის ჩამოვ-
ლიო. რომელიც საუკეთესო სასტუმროა, იქ ჩამო-
ტა თურმე, ბევრი და დარი გალები აიღო და მო-
ლოს ერთ დღისა სადაც გაქრა კაცმა ერ შეიტყო.

* *

გელსინგფორსში ერთი ახირებული ამბავი მოხდა
იქუარ მომრიცებელ მოსამართლეთან. მერი შემატე-
ლე უჩივიდა ვაჭარს, რომ გამაუატიურა და მცენა-
სასამართლოში ვაჭარი გატყდა და მოშევებაც აქვე-
ნეს, რომ სწორედ ამ და ამ დროს და ამა და ამ
ალაგას ვაჭარი ამ კაცს ცემით შეუსაცხოვთ მიაუ-
ნა. როცა მოსამართლე დარწმუნდა ამ საქმის სა-
ნაციდებელში, მეორე თოაზში გავიდა და ცოტა ხანს
შემდეგ განინგმა გამოიტანა და გამოუცადა, რომ
ვაჭარს შემატელი შეუსაცხოვისათვის ექვნი შაური
ჯარიმი უნდა გადახდეთ.

— ექვნი შაურია?! გავირევებით ჰერთა შემატე-
ლებ.

— სწორეთ ექსი შაური, უპასუხა მოსამართლე. მა გამონა თუ არა მეტატელებ, აქეც მოუბრუნ-
და ვაჭარს, ირა ლაზარინი სილა გარტყა და თან
ამოილო მართან ჯაბიდამ და უხინა:

— თუ ჩემი გალახა ექს შაურად ლირს, შენ
სიმ განვიხე მეტი არ ელიტება!

განცხადებანი

ოქისის გამსასხვებალ-უენაველი

ამხანაგობა

21 მ რტილამ 21-ს იქტომბრის 1874. წ.
ამხანაგობაში ირაცხება წერიად ორას
სამოცი კაცი.

ა.) შემოსავალი

- 1.) შეერთაგ შემოტანილი საწლო ფული 1507 ა. 80 კ.
- 2.) სესი, რომელიც ამხანაგობაში აიღო დამუტენებელთაგან 1500 ა.
- 3.) ბმანაგობაში ისესი ტეილისის საურიერთო ნდობის საზღადოებისაგნ და ერთი პირთაგან. 2110 ა.
- 4.) სასარგებლოდ შეტანილი კერძო პირისაგნ 40 ა.
- 5.) სარგებლი ალებული გასესხებულის ფულისაგნ და ერთი პირთაგან 295 ა. 50 კ.
- 6.) დაბრუნდა სესი ახალ ვარა მოცელი 605 ა.

სულ შემოსულა 6,508 ა. 30 კ.

ბ.) გასავალი

- 1.) ბასესხებულა 4,925 ა.
- 2.) შეტანილი იულისის საურიერთო ნდობის საზღადოებაში... 150 ა.
- 3.) სარგებლი მიცემული ნასესხებული ტეილისის საურიერთო ნდობის საზღადოებაში... 42 ა. 46 კ.
- 4.) დახარულა გამოგანახელ 300 ა. 50 კ.
- 5.) სარგებლი დაბრუნდა ვადაზედ წინა გარდახდილი ნასესხისა 2 ა.

სულ გასულა 5,419 ა. 96 კ.

გ.) ძასა.

- 1.) შეტანილი ტეილისის საგასტო ბანქში 100 ა.
- 2.) ტეილისის საურიერთო ნდობის საზღადოებაში გამოგორილიცა წე-
ლების თანახმად. 5 ა. 30 კ.
- 3.) ნაღი ულა არის კასაში 533 ა. 4 კ.
სულ 638 ა. 34 კ.
გასავალი არის 5,419 ა. 96 კ.
- ერთან ჯამი 6,058 ა. 30 კ.

გამგენი: მ. ძაღლოვი.

გ. მსუელოვი.

გამგენი: ბ. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: ფ. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მსუელოვი.

გამგენი: დ. მსუელოვი.

გამგენი: ე. მსუელოვი.

გამგენი: გ. მ